

Številka: 320-04/22-7/
Datum: 13. september 2022

EPA 248-IX

DRŽAVNI ZBOR JE NA SEJI 13. 9. 2022 SPREJEL ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O OSKRBI S PLINI (ZOP-A) V NASLEDNJEM BESEDILU:

ZAKON

O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O OSKRBI S PLINI (ZOP-A)

1. člen

V Zakonu o oskrbi s plini (Uradni list RS, št. 204/21) se v 3. členu 12. točka spremeni tako, da se glasi:

»12. »gospodinjski odjemalec« pomeni odjemalca, ki kupuje plin za lastno rabo v gospodinjstvu, kar izključuje rabo za opravljanje trgovskih ali poklicnih dejavnosti, in katerega predvidena povprečna letna poraba ne presega 100.000 kWh;«.

Za 31. točko se doda nova 31.a točka, ki se glasi:

»31.a »odjemalec osnovne oskrbe« pomeni gospodinjkega odjemalca, malega poslovnega odjemalca, skupnega gospodinjkega odjemalca in zaščitenega odjemalca iz 117. člena tega zakona, ki je priključen na distribucijski sistem;«.

Za 64. točko se doda nova 64.a točka, ki se glasi:

»64.a »skupni gospodinjski odjemalec« pomeni končnega odjemalca, ki kupuje plin za lastno rabo za namen oskrbe gospodinjstev s toploto preko posameznih in skupnih delov večstanovanjskih stavb preko skupne kurilne naprave v lasti ali solasti teh gospodinjstev. Za potrebe te določbe se za končnega odjemalca ne šteje ponudnik daljinskega ogrevanja;«.

2. člen

V 14. členu se v drugem odstavku 7. točka spremeni tako, da se glasi:

»7. pravici do nujne oskrbe iz 18. člena tega zakona ali nadomestne oskrbe s plinom iz 18.a člena tega zakona.«.

3. člen

Za 18. členom se doda nov 18.a člen, ki se glasi:

»18.a člen
(nadomestna oskrba s plinom)

(1) Nadomestna oskrba je oskrba s plinom, do katere so upravičeni gospodinjski odjemalec, mali poslovni odjemalec, skupni gospodinjski odjemalec in zaščiteni odjemalec iz 117. člena tega zakona, ki so priključeni na distribucijski sistem, če jim preneha veljavnost pogodbe o dobavi plina zaradi ukrepov, ki so posledica insolventnosti ali nelikvidnosti dobavitelja, ali če iz drugega razloga dobavitelj izgubi status člana bilančne sheme, pri čemer mora o tem dejstvu nosilec bilančne skupine obvestiti operaterja prenosnega sistema. Za drugi razlog se šteje izbris člana bilančne sheme iz sodnega registra, izrečena prepoved opravljanja dejavnosti članu bilančne sheme, izdaja inšpekcijske odločbe, s katero se članu bilančne sheme onemogoči delovanje na trgu s plinom, sporazumna razveza ali odstop od bilančne pogodbe oziroma pogodbe o izravnavi.

(2) Operater distribucijskega sistema na podlagi obvestila operaterja prenosnega sistema o predvidenem datumu prenehanja statusa člana bilančne sheme dobavitelja vse končne odjemalce tega dobavitelja na distribucijskem sistemu obvesti o prenehanju veljavnosti pogodbe o dobavi in datumu začetka izvajanja nadomestne oskrbe, če do prenehanja veljavnosti obstoječe pogodbe o dobavi plina ne zamenjajo dobavitelja. Dobavitelj v primeru nameravanega prenehanja statusa člana bilančne sheme o svoji nameri obvesti operaterje sistema, svoje končne odjemalce in agencijo najpozneje tri mesece pred nameranim prenehanjem statusa člana bilančne sheme.

(3) Operater distribucijskega sistema za odjemalce iz prvega odstavka tega člena nemudoma, ko dosedanjemu dobavitelju preneha status člana v bilančni shemi, brez prestopnih rokov zagotovi dobavitelja nadomestne oskrbe, o čemer nemudoma seznaniti tudi dobavitelja nadomestne oskrbe. S tem se šteje, da je sklenjena pogodba o nadomestni oskrbi s plinom, ki jo lahko odjemalec iz prvega odstavka tega člena kadar koli odpove. Pogoj za menjavo dobavitelja je pridobitev števnega stanja plinomera. Zamenjava dobavitelja se za odjemna mesta, ki niso dnevno merjena, lahko izvede tudi na podlagi fotografije plinomera, ki jo odjemalec iz prvega odstavka tega člena pošlje operaterju distribucijskega sistema. Če pridobitev stanja plinomera ni mogoča, se ta oceni v skladu z metodologijo, ki ureja prognoziranje ne dnevno merjenih prevzemov uporabnikov omrežja zemeljskega plina, sprejeto na podlagi 42. člena Uredbe Komisije (EU) št. 312/2014 z dne 26. marca 2014 o vzpostavitvi kodeksa omrežja za izravnavo odstopanj za plin v prenosnih omrežjih (UL L št. 91 z dne 27. 3. 2014, str. 15).

(4) Odjemalec iz prvega odstavka tega člena najpozneje v treh mesecih od začetka izvajanja nadomestne oskrbe sklene pogodbo o dobavi z novim dobaviteljem in o tem obvesti dobavitelja, ki mu nudi nadomestno oskrbo. S sklenitvijo pogodbe o dobavi z novim dobaviteljem ali po treh mesecih od začetka izvajanja nadomestne oskrbe se šteje, da je pogodba o nadomestni oskrbi s plinom odpovedana.

(5) Agencija določi najmanj enega dobavitelja nadomestne oskrbe za obdobje najmanj enega leta. Najpozneje v tridesetih dneh pred iztekom tega obdobja agencija določi dobavitelja nadomestne oskrbe za naslednje obdobje. Kriteriji, ki jih agencija upošteva pri določitvi dobavitelja nadomestne oskrbe, so najmanj: delež na maloprodajnem trgu, prodaja plina upravičenim odjemalcem za nadomestno oskrbo in prodaja plina tem odjemalcem na območju več distribucijskih sistemov. Agencija na svoji spletni strani objavi dobavitelje nadomestne oskrbe po posameznem distribucijskem sistemu.

(6) Dobavitelj nadomestne oskrbe določi najpozneje v treh dneh od določitve dobavitelja nadomestne oskrbe način izračuna cene plina za nadomestno oskrbo za posamezno skupino odjemalcev iz prvega odstavka tega člena in ga sporoči agenciji. Ceno plina za nadomestno oskrbo določi dobavitelj nadomestne oskrbe in jo objavi najmanj na svoji spletni strani ter obvesti agencijo. Cena plina za nadomestno oskrbo je lahko višja od tržne cene za dobavo plina primerljivemu odjemalcu, ne sme pa presegati mejne nakupne cene plina na izravnalnem trgu, ki jo objavi operater prenosnega sistema, povečane za 25 %.

(7) Dobavitelj nadomestne oskrbe določi splošne dobavne pogoje nadomestne oskrbe ter jih pošlje agenciji v soglasje in objavi najmanj na svoji spletni strani.

(8) Dobavitelj nadomestne oskrbe lahko odpove dobavo plina odjemalcu iz prvega odstavka tega člena, če ta redno ne poravnava stroškov oskrbe s plinom. Operater sistema v tem primeru odklopi odjemalca nadomestne oskrbe po predhodnem obvestilu.

(9) Podrobnejše kriterije za določitev dobavitelja nadomestne oskrbe iz petega odstavka tega člena določi agencija s splošnim aktom.«.

4. člen

Za 80. členom se dodata nova 80.a in 80.b člen, ki se glasita:

»80.a člen (enoten informacijski sistem)

(1) Operater prenosnega sistema vzpostavi, upravlja in vzdržuje enoten informacijski sistem (v nadaljnjem besedilu: EIS), potreben za delovanje trga s plinom in zagotavljanje zanesljive oskrbe s plinom. Operater prenosnega sistema pripravi pravila za dostop in delovanje EIS ter jih po prejemu soglasja agencije objavi na svoji spletni strani.

(2) V EIS se vodijo:

- podatki o odjemnih mestih,
- podatki o pripadnosti odjemnih mest operaterju sistema, dobavitelju, bilanci skupini in skupini glede na namen porabe plina,
- podatki o porabi plina,
- drugi podatki, potrebni za delovanje trga s plinom in za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe s plinom.

(3) Operaterji sistema in dobavitelji imajo dostop do EIS ter zagotavljajo informacije in podatke iz prejšnjega odstavka.

(4) Dostop do podatkov iz EIS o posameznih odjemnih mestih imajo tudi operaterji distribucijskih sistemov za odjemalce, priključene na njihov distribucijski sistem, in dobavitelji plina za odjemalce, katerim dobavljajo plin.

(5) Dostop do EIS ter do agregiranih in posamičnih podatkov glede porabe plina na odjemnih mestih imajo ministrstvo, center za podpore in agencija.

(6) Stroški zagotavljanja EIS so upravičeni stroški operaterja prenosnega

sistema skladno z merili upravičenih stroškov, določenih v splošnem aktu, s katerim agencija predpiše metodologijo za določitev regulativnega okvira. Dostop do EIS, do podatkov iz EIS in uporaba EIS je brezplačna.

80.b člen (osnovna oskrba s plinom)

(1) Osnovna oskrba je oskrba s plinom, ki jo morajo zagotavljati vsi dobavitelji za odjemalce osnovne oskrbe in za tiste odjemalce osnovne oskrbe, ki nimajo sklenjene pogodbe o dobavi plina. Dobavitelj mora odjemalcem iz prejšnjega stavka na distribucijskem sistemu zagotoviti ponudbo za osnovno oskrbo in ne sme zavrniti osnovne oskrbe s plinom. Odjemalec osnovne oskrbe lahko pri dobavitelju izbere dobavo plina po ceni osnovne oskrbe.

(2) Dobavitelj plina odjemalcem osnovne oskrbe iz prejšnjega odstavka ceno plina za osnovno oskrbo določi in objavi v ceniku glede na značilnost odjema vrste odjemalcev osnovne oskrbe in periodo obračuna, pri čemer je cena plina za osnovno oskrbo lahko višja od tržne cene plina za primerljive nove odjemalce dobavitelja, vendar največ za 20 eurov/1 MWh.«.

5. člen

V 83. členu se v tretjem odstavku pred piko doda besedilo »s prilagoditvijo za pokrivanje sistemskih razlik, ki so posledica merilnih negotovosti«.

6. člen

V 96. členu se v prvem odstavku v 8. točki za besedo »navodili« doda besedilo »ali dobavitelju nadomestne oskrbe ne plača stroškov oskrbe s plinom«.

7. člen

116. člen se spremeni tako, da se glasi:

»116. člen (imenovanje pristojnega organa iz Uredbe 2017/1938/EU)

(1) V skladu s 3. členom Uredbe 2017/1938/EU je pristojni organ ministrstvo.

(2) Pristojni organ lahko posebne naloge pristojnega organa v skladu z drugim odstavkom 3. člena Uredbe 2017/1938/EU prenese na agencijo ali operaterja prenosnega sistema.

(3) Naloge pristojnega organa pri izvajanju določb priloge III Uredbe 2017/1938/EU izvaja agencija.«.

8. člen

V 117. členu se v prvem odstavku v napovednem stavku za besedilom »gospodinjskih odjemalcev« doda besedilo », skupnih gospodinjskih odjemalcev, vrtcev, osnovnih šol in zdravstvenih domov«. V prvi alineji se besedi »gospodinjskim odjemalcem« nadomestita z besedo »gospodinjstvom«.

V tretjem odstavku se za besedilom »tega člena« doda besedilo », razen vrtcev, osnovnih šol in zdravstvenih domov«.

9. člen

V 118. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Agencija v skladu z Uredbo 2017/1938/EU za področje zagotavljanja zanesljivosti oskrbe s plinom sodeluje v regionalnih rizičnih skupinah pri pripravi skupne ocene tveganj ter koordinira in pripravi nacionalno oceno tveganj ter predlog načrta preventivnih ukrepov in predlog načrta za izredne razmere. Načrt preventivnih ukrepov in načrt za izredne razmere sprejme pristojni organ.«.

V tretjem odstavku se za besedilom »s pristojnim organom« dodata vejica in beseda »agencijo«.

10. člen

V 119. členu se v petem odstavku v zadnjem stavku za besedilom »operaterju prenosnega sistema« dodata vejica in beseda »agenciji«.

11. člen

V 120. členu se osmi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(8) Končni odjemalec, ki mu je bil zmanjšan ali prekinjen odjem plina zaradi ukrepov iz prvega odstavka 119. člena tega zakona, je v primeru, da so mu s tem nastali stroški, upravičen do nadomestila dela stroškov, ki lahko nastanejo ob prehodu na uporabo nadomestnih tehnologij, ki za obratovanje uporabljajo alternativne energente oziroma vire energije, in sicer največ do višine, ki se določi v skladu z metodologijo za izračun nadomestila ob neprostoVOLjnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema iz desetega odstavka tega člena. Končni odjemalec lahko upravičeno nadomestilo zahteva od svojega dobavitelja plina.«.

12. člen

V 121. členu se peti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(5) V primeru razglasitve krize pri oskrbi s plinom na ravni izrednih razmer v skladu z Uredbo 2017/1938/EU pristojni organ obvesti sekretariat Sveta za nacionalno varnost. Pristojni organ o kriznih razmerah in ukrepih ter solidarnostni pomoči sproti obvešča agencijo, sekretariat Sveta za nacionalno varnost in javnost.«.

13. člen

V 141. členu se v prvem odstavku za 9. točko doda nova 9.a točka, ki se glasi:

»9.a ne zagotovi dobave plina za osnovno oskrbo v skladu s prvim odstavkom 80.b

člena tega zakona;«.

PREHODNE IN KONČNI DOLOČBI

14. člen

(rok za izdajo splošnega akta agencije, rok za prvo določitev dobavitelja nadomestne oskrbe, rok za vzpostavitev enotnega informacijskega sistema in rok za objavo cene plina za osnovno oskrbo)

(1) Agencija sprejme splošni akt iz devetega odstavka novega 18.a člena zakona najpozneje v tridesetih dneh od uveljavitve tega zakona.

(2) Agencija prvič določi dobavitelja nadomestne oskrbe skladno s petim odstavkom novega 18.a člena zakona najpozneje v petnajstih dneh od uveljavitve splošnega akta iz devetega odstavka novega 18.a člena zakona, in sicer za obdobje najmanj enega leta.

(3) Operater prenosnega sistema vzpostavi enoten informacijski sistem iz novega 80.a člena zakona najpozneje v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

(4) Dobavitelji plina morajo skladno s drugim odstavkom novega 80.b člena zakona objaviti ceno plina za osnovno oskrbo s plinom najpozneje v osmih dneh od uveljavitve tega zakona.

15. člen

(začetek uporabe določb v zvezi s prenosom pristojnega organa)

Določbe spremenjenega 116. člena, spremenjenega prvega odstavka 118. člena in spremenjenega petega odstavka 121. člena zakona se začnejo uporabljati 1. maja 2023. Do takrat se uporablja 116. člen, prvi odstavek 118. člena in peti odstavek 121. člena Zakona o oskrbi s plini (Uradni list RS, št. 204/21).

16. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.